

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Спеціальна контрольна комісія з питань приватизації

Р І Ш Е Н Н Я

Про особливості приватизації Одеського припортового заводу

10 червня 2015 року

Пакет акцій ПАТ «Одеський припортовий завод» розміром 99,567 % статутного капіталу товариства включено до переліку об'єктів державної власності, що підлягають приватизації у 2015 році, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 травня 2015 року № 271 «Про проведення прозорої та конкурентної приватизації у 2015 році», якою передбачено що основним способом продажу об'єктів приватизації є конкурс з відкритістю пропонування ціни за принципом аукціону без встановлення обмежень для допуску учасників, крім випадків, передбачених законодавством, та з урахуванням встановлених санкцій.

ПАТ «Одеський припортовий завод» є високотехнологічним, унікальним та одним із найбільших підприємств хімічної галузі України, що має значний виробничий, інженерно-технічний, соціально-культурний та кадровий потенціал. Основними напрямками діяльності підприємства є виробництво мінеральних добрив та азотних сполук (аміак, карбамід); транспортне оброблення вантажів, у т.ч. прийом та перевантаження мінеральних добрив та іншої хімічної продукції; складування, у т.ч. мінеральних добрив та іншої хімічної продукції. На території підприємства розташований комплекс зі зберігання та перевантаження аміаку, карбаміду та іншої хімічної продукції не тільки власного виробництва, а й продукції виробленої іншими підприємствами України та Росії.

Підприємство включено до переліку об'єктів державної власності, що мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 4 березня 2015 року № 83, а також є підприємством-монополістом на загальнодержавному ринку (класифікується як об'єкт приватизації групи Г внаслідок чого рішення про затвердження умов продажу цього підприємства прийматиме Кабінет Міністрів).

Чинна процедура підготовки та виставлення на продаж на конкурсі акцій товариств передбачає попередній продаж на фондових біржах 5-10 % акцій статутного капіталу, проведення екологічного аудиту (*хімічне виробництво входить до Переліку видів діяльності та об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку*), а також (як передбачено планом заходів з виконання

Програми діяльності Кабінету Міністрів України та Стратегії сталого розвитку «Україна-2020») залучення радників.

У 2009 році вже була здійснена спроба приватизації ВАТ «Одеський припортовий завод». Переможцем конкурсу тоді було запропоновано 5 млрд грн. (або 625 млн. доларів США) за 99,567% статутного фонду підприємства. Проте комісія з приватизації ОПЗ Фонду держмайна ухвалила рішення не визнавати відповідне ТОВ «Нортіма» переможцем у конкурсі з приватизації заводу у зв'язку з тим, що завод було продано за заниженою (як тоді вважалось) ціною.

У 2012-2014 роках Одеський припортовий завод різко погіршив показники фінансової діяльності: сумарний чистий збиток за цей період становив понад 1,5 млрд.грн., в т.ч. 270 млн.грн збитку у 2014 році. Внаслідок цього, незважаючи на прибуткову роботу у I кварталі 2015 року (чистий прибуток 90 млн.грн.), інвестиційна привабливість підприємства суттєво погіршилась.

Основними проблемами, що заважають ефективному розвитку ПАТ "ОПЗ", залишаються зростання вартості сировини та енергоресурсів, що впливає на збільшення витрат на виробництво продукції та послуг (*а головне – висока ціна на природний газ, який становить близько 75-90% загальної собівартості аміаку; за такої частки підприємство не має можливості забезпечити рентабельну роботу*), а також цінові коливання продукції на світовому ринку. На зниження конкурентоздатності ВАТ "ОПЗ" також впливають висока питома вага експорту у доході підприємства та розташування основних світових виробників мінеральних добрив у країнах Персидської затоки, Північної Африки, Карибського басейну, Ірані, Росії тощо, де діють низькі ціни на природний газ.

В контексті майбутньої приватизації підприємства занепокоєння Комісії викликає:

по-перше, монопольне становище підприємства щодо збереження/перевантаження аміаку та можливість концентрації у майбутнього власника загалом практично цілої галузі хімічної промисловості;

по-друге, відповідність чинному законодавству приватизації частини магістрального трубопроводу разом із перевантажувальним терміналом - адже, по суті при приватизації підприємства мова може йти про втрату переважного впливу держави на частину магістрального трубопроводу, що не повною мірою відповідає вимогам частині другої статті 5 Закону України «Про приватизацію державного майна» та статтям 1 та 7 Закону України «Про трубопровідний транспорт» (витяг додається).

Враховуючи викладене, Комісія в и р і ш и л а :

1. Звернутись до Кабінету Міністрів України з пропозицією надати до Комісії юридичне обґрунтування відповідності рішення про приватизацію ПАТ "Одеський припортовий завод" вимогам частині другої статті 5 Закону України "Про приватизацію державного майна" та статтям 1 та 7 Закону України "Про трубопровідний транспорт".

2. У разі реалізації рішення про приватизацію ПАТ "ОПЗ" рекомендувати Фонду державного майна України:

- для забезпечення стабільної, ефективної та рентабельної роботи ПАТ "ОПЗ" вжити заходів з метою залучення до участі у приватизації підприємства провідних міжнародних хімічних компаній та інвесторів, що мають доступ до дешевого ресурсу природного газу;

- включити до конкурсної комісії з приватизації ПАТ "ОПЗ" народних депутатів України – членів Спеціальної контрольної комісії ВРУ з питань приватизації;

- розглянути можливість включення до умов приватизації державного пакету акцій ПАТ "ОПЗ" питань:

* неухильного виконання усіх правил та норм по забезпеченню екологічної та техногенної безпеки,

* необхідності внесення інвестицій у розвиток підприємства,

* збереження соціальної сфери підприємства та вирішення інших соціальних питань;

- проаналізувати доцільність направлення частини коштів від приватизації підприємства на соціально-економічний розвиток міста Южне.

3. Фонду державного майна України інформувати Спеціальну контрольну комісію ВРУ з питань приватизації про проведення екологічного аудиту (екологічної експертизи) ПАТ "ОПЗ".

4. Враховуючи монопольне становище ПАТ "ОПЗ" по збереженню/перевантаженню аміаку звернутися до Антимонопольного комітету України з пропозицією проаналізувати наслідки можливої приватизації підприємства та оцінити загрози концентрації у майбутнього власника загалом практично цілої галузі хімічної промисловості.

Голова Комісії

Б.А.Філатов

Член Комісії

О.І.Дубінін